

---

## Het Woord van de Gerechtigheid

### Nummer 175, januari, februari 2022

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema  
e-mail: [roel@velemaweb.nl](mailto:roel@velemaweb.nl)  
weblog: <http://velemaweb.nl>

---

## De Leerschool van de Verhoogde Christus

### De vier geestelijke schoolklassen van het leven in Christus

#### Deel 4

#### De eerste klas

#### De Waterdoop

Kernwoorden van de leerstof: zee, exodus, behoud, waterdoop, type, antitype

#### Gods weg was in de zee

In de vorige twee lessen hebben we gesproken over de dood en opstanding van Christus. Christus is gekruisigd, gestorven, begraven, opgestaan en naar de hemel weggevoerd. Zijn dood en opstanding zijn twee kanten van het kruis, een kant van dood en een kant van leven. Het kruis doet door de dood het oude leven weg dat niet uit God is, en opent de deur om een nieuwe schepping in Christus te zijn (2 Kor. 5:17). Egypte beschrijft de kant van de dood. Na de tocht door de Rode Zee (Hebr. 11:29), begint een nieuw leven.

Deze doortocht is een type van de begrafenis van de Heer. Van de Rode Zee leren we dat Gods “weg was in de zee” (Ps. 77:20). De Israëlieten zaten knel tussen het leger van Farao en de zee. Gods uitweg is altijd de weg in de zee, bij onze bekering, maar ook in ons leven daarna. Wanneer we geen uitweg zien in een onmogelijke situatie, danken we door het geloof dat Zijn weg ook nu in de zee is. Gods weg is de weg van dood en opstanding, een weg die we nooit hadden verwacht.

“Gods weg was in de zee” betekent dat het kruis Gods oplossing is in al onze situaties. Het kruis was niet alleen een gebeurtenis op Golgotha, maar ook een karaktertrek van God. Er is een kruis in het hart van God, waarin Hij voor eeuwig heeft gekozen om niet een God voor Zichzelf te zijn. De duivel heeft daarentegen in het volle licht voor zichzelf gekozen. Daarom is zijn eeuwige bestemming de poel van het vuur. Hij heeft gekozen TEGEN God en TEGEN het kruis. De mens

is echter verleid en God heeft ons in genade door Golgotha een keuze gegeven het principe van het kruis te omarmen. We hebben nu de keuze voor eeuwig het zelfopofferende leven van het Lam te leven. Velen willen dit niet. Daarom is er Openbaring 20:1-15, de eeuwige bestemming van hen die het Lam niet op de troon willen hebben. God is liefde die wordt uitgedrukt door het kruis. Het kruis in het hart van God vormt het centrum van het universum. Er zit een Lam op de troon. Dit straalt uit naar alles, naar de schepping en naar het schepsel, opdat God alles in allen zal zijn. Onze aanvaarding van Christus' dood en opstanding bestemt ons tot zonen op de troon met dezelfde opofferende liefde.

### Een exodus

Bij de uittocht denken we aan het woord 'exodus' en het Bijbelboek Exodus. Deze 'uittocht' beschrijft in de antitype wat de Heer in Jeruzalem zou gaan volbrengen.

*“En zie, twee mannen spraken met Hem; het waren Mozes en Elia. Zij verschenen in heerlijkheid en spraken over zijn heengaan [Gr. exodus, uitweg], dat Hij zou volbrengen te Jeruzalem” (Lukas 9:30,31).*

Toen de Israëlieten op het punt stonden Egypte te verlaten en het volk geen vluchtweg zag, opende de Heer de zee. De 'exodus' van de Heer was daarom een uittocht, een uitweg, een uitgang. Maar dat is niet alles, want het Griekse woord *exodus* wordt niet alleen in Lukas 9:31 gebruikt, maar ook in 2 Petrus 1:15, waar Petrus spreekt over zijn overlijden, zijn 'heengaan'. De 'exodus' van de Heer was daarom ook Zijn heengaan. Zijn sterven aan het kruis is ook de dood van een christen, die stierf als oude schepping om met Christus in "*nieuwheid van leven*" op te staan (Rom. 6:4). Verder kent het Nieuwe Testament nog het Griekse woord *di-exodus*, dat in Mattheüs 22:9 als 'kruispunt' (NBG) of 'uitgang' wordt vertaald. Het verwijst naar de plaats waar verschillende wegen bij elkaar komen en waar een 'uitgang' is. Samengevat, de 'exodus' van de Heer was een uittocht, een uitweg of weg-uit, een uitgang en een heengaan.

Het was de enige uitweg voor het probleem van de mens en de diepste problemen van deze wereld. De hoop van deze wereld is gelegen in de dood en opstanding van Jezus Christus. De meeste mensen gaan voorbij aan Gods 'exodus'. Ze zien de noodzaak van een uitweg niet of denken dat andere wegen ook tot een uitgang leiden. Jezus zegt echter:

*“Ik ben de Weg en de Waarheid en het Leven. Niemand komt tot de Vader dan door Mij” (Joh. 14:6).*

Hij is de enige weg en uitweg: *“Ik ben de Heere, buiten Mij is er geen Heiland” (Jes. 43:11)*. De verlossing uit Egypte was een verlossing uit een macht van de duisternis, namelijk een verlossing uit de slavernij van Farao. De 'exodus' van de Heer is een 'verlossing uit', de verlossing door het kruis en een 'overbrenging in' het koninkrijk van de Zoon door de opstanding. Daarom houdt de 'exodus' van Christus Zijn opstanding, hemelvaart en verhoging in. Christus is verhoogd en wij zijn in de leerschool van de verhoogde Christus. Hij leert ons omdat Hij Zelf de gehoorzaamheid door lijden heeft geleerd.

### De waterdoop als type en antitype

*“... toen God in Zijn geduld nog eenmaal wachtte in de dagen van Noach, terwijl de ark gebouwd werd, waarin weinige - dat is acht - mensen behouden werden door het water heen. Het tegenbeeld [Gr. antitupos] daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus” (1 Petr. 3:20-21).*

In dit Bijbelgedeelte zien we dat Noach en zijn familie door het water heen werden behouden, zoals ook de Israëlieten onder Mozes door de Rode Zee heen werden behouden. Deze gebeurtenissen vormen een type, een vóór-beeld, een schaduw van de waterdoop. Wat ook geldt, is dat de waterdoop een type of afbeelding is van onze dood en opstanding *met* Christus. Christus is niet alleen *voor ons* gestorven, maar wij zijn ook *met Hem* in dat proces betrokken. In de eerste klas is dat besef nog beperkt, maar zal later in de derde klas een centrale rol spelen. De waterdoop eist een begin van dit besef, dat wij getuigen dat we zijn overgegaan uit de dood in het leven en van de duisternis naar het licht. Bekering en waterdoop horen bij elkaar. In de leerschool van Christus zien we ook dat de waterdoop de eerste daad van gehoorzaamheid is na onze wedergeboorte. De waterdoop kan geen kinderdoop zijn, want een baby kan de vraag van een goed geweten niet stellen.

Het is heel bijzonder dat de waterdoop zowel een type als een antitype kan zijn. Het is een type om te getuigen wat er met ons is gebeurd in Christus. We laten zien dat onze weg in het water is, dat in Christus het oude voor ons voorbij is gegaan en het nieuwe is gekomen. Het feit dat de waterdoop een type en een antitype kan zijn, heeft te maken met het behoud waarover Petrus schrijft. Dat behoud moeten we ook bestuderen in het licht van Markus 16:16 (NBG):

*“Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden.”*

Behoud is als een schip dat veilig in de haven aankomen, nadat het uit de storm is verlost. Behoud heeft daarom met ‘bestemming’ te maken. Laten vanuit dit gezichtspunt naar het woord “behoud” kijken om de relatie met de waterdoop goed te begrijpen.

### De drie aspecten van behoud

Behoud is een ruim begrip in de Bijbel en omvat veel meer dan ons eeuwig behoud. Het Nieuwe Testament kent drie verschillende vormen van behoud: 1) het eeuwige behoud (Ef. 2:8,9), 2) het huidige behoud (1 Kor. 1:18), en 3) het toekomstige behoud (Hebr. 1:14). Behoud zien we daarom in drie tijden— *de verleden tijd, de tegenwoordige tijd en de toekomstige tijd*:

- 1) *Christenen zijn behouden.*
- 2) *Christenen zijn bezig behouden te worden.*
- 3) *Christenen moeten nog behouden worden.*

#### 1. Wij zijn behouden

*“Want uit genade bent u zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is de gave van God; niet uit werken, opdat niemand zou roemen” (Efez. 2:8,9).*

Wij zijn uit genade behouden of zalig geworden. In Efeziërs 2:8 is de uitdrukking "*u bent behouden (zalig geworden)*" een vertaling van een Griekse voltooid tijd (perfectum) die verwijst naar een voltooid handeling in het verleden, waarvan de resultaten nu en in de toekomst van kracht blijven. De voltooid tijd legt de nadruk op een blijvend resultaat van een werk dat in het verleden werd verricht. Behoud in dit vers ligt in het verleden, Het is verkregen door genade door het geloof en is nu en in de toekomst het bezit van iedere gelovige. Dit is ons eeuwig behoud. Dit geloof is een gave van God, het geloof van Christus, beschikbaar voor een ieder die het wil. Daarom kan God ons ongelooft te hulp komen.

De eeuwige zekerheid van de gelovige kan niet sterker uitgedrukt worden dan door het Griekse perfectum. We zijn voor eeuwig behouden en dat blijven we op basis van het werk van Christus dat wij niet door eigen werken in stand kunnen houden of ongedaan kunnen maken.

Op basis van Zijn werk op Golgotha geeft de Heer ons eeuwig leven, buiten onze werken om. Dit betekent dat onze werken geen invloed kunnen hebben op het werk dat Christus op Golgotha heeft verricht. Wij zijn niet voor eeuwig behouden door *onze* werken. Wij blijven ook niet behouden door *onze* werken en wij kunnen we door *onze* werken ons eeuwig behoud ook niet verliezen. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zouden onze werken toch binnenkomen in de sfeer van het werk van de Heer aan het kruis en zou ons eeuwig behoud niet meer uit genade zijn. Dit is het antwoord op wie zegt, dat we ons eeuwig heil kunnen verliezen. Dat zou betekenen dat onze (negatieve) werken ons eeuwig behoud ongedaan kunnen maken. Het ABC van het evangelie begint echter met de kennis dat ons eeuwig heil buiten de werken van de mens omgaat (Rom. 4:1-8). Wanneer we anders leren, vervalsen we het evangelie. De zuivere verkondiging van het evangelie kenmerkt zich daarom door de leer dat we ons eeuwig heil nooit meer kunnen verliezen.

## 2. Wij zijn bezig behouden te worden

In 1 Korinthiërs 1:18 lezen we: "*Want het woord van het kruis is voor hen die verloren gaan wel dwaasheid, maar voor ons die behouden worden, is het een kracht van God.*"

De Griekse tekst gebruikt hier een deelwoord en staat er letterlijk: "*behouden wordende*". Het gaat hier over gelovigen die al eeuwig leven hebben en zijn behouden, *maar nu groeien naar geestelijke volwassenheid*. Wij zijn niet bezig om als een proces eeuwig behouden te worden, want die vorm van behoud is al ons bezit. Ons behoud in het verleden brengt ons van Adam in Christus en ontvangen wij het eeuwige leven.

## 3. Wij moeten nog behouden worden

"*Zijn zij niet allen dienende geesten, die uitgezonden worden ten dienste van hen die de zaligheid zullen beërven?*" (Hebr. 1:14).

Ons toekomstig behoud komt pas in beeld voor de rechterstoel van Christus waar ons huidig behoud wordt bepaald en waar wij verantwoordelijkheid hebben af te leggen. Het is een voorwaardelijk behoud dat alleen wordt verkregen indien wij "... *de roem van de hoop tot het einde toe onwrikbaar vasthouden*" (Hebr. 3:6).

Ons toekomstig beërfde behoud volgt op ons huidig behoud en is voorwaardelijk. Ons eeuwig behoud is niet beërfd en kunnen we niet verliezen. De volgende les gaan we daar dieper op in. We moeten eerst een kind van God worden om een erfenis te kunnen ontvangen (Rom. 8:17).

Het toekomstig behoud heeft met de komende Messiaanse heerschappij met Christus te maken, waaraan we onder voorwaarden deel krijgen (Openb. 2-3). Deze beloften aan de overwinnaars zijn ontvangen we wanneer we onze geestelijke wedloop behalen (1 Kor. 9: 24).

In de Bijbel zien we dat een erfenis altijd een familieaangelegenheid is. In het Oude Testament waren "zonen" de eersten om een erfenis te ontvangen, daarna de dochters. Als er in de directe familie geen zonen en dochters waren, kwam de erfenis toe aan de meest naaste bloedverwant, zoals vastgelegd in het erfrecht (Num. 27:8-11). In het Nieuwe Testament zijn echter bloedverwanten niet aan de orde, want er zullen vele "zonen" zijn om de erfenis te ontvangen. Een persoon moet dus allereerst een "kind" van de erflater zijn, voordat hij voor de erfenis in aanmerking komt: "*En als wij kinderen zijn, dan zijn wij ook erfgenamen ...*" Daarom moet men allereerst in de positie van een zoon geplaatst zijn, voordat men voor de erfenis in aanmerking kan komen (Rom. 8:17-23; Gal. 4:1-7).

### **Innerlijke en uiterlijke heerschappij**

*"De wet echter kwam er nog bij, opdat de overtreding zou toenemen, maar waar de zonde is toegenomen, daar is de genade meer dan overvloedig geweest, opdat, evenals de zonde geregeerd heeft tot de dood, zo ook de genade zou regeren door gerechtigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus, onze Heere" (Rom. 5:20.21).*

Voor onze bekering is *de dood* als koning gaan heersen. Na onze bekering leven wij door Jezus Christus en is *de genade* als koning gaan heersen. Er is daarom een innerlijke heerschappij met betrekking tot ons huidig behoud, die de basis vormt voor de uitwendige manifestatie van het koningschap voor de overwinnaars als toekomstig behoud.

### **Ben je behouden?**

De drie vormen van behoud omvatten het hele panorama van ons christelijke leven. Het is van groot belang dat we het onderscheid zo snel mogelijk zien en onderwezen krijgen.

Wanneer iemand daarom vraagt: "Ben je behouden?", dan is het beste antwoord: "Ik ben behouden, in het proces om behouden te worden en zal behouden worden. Welke vorm bedoel je?" Het kan leiden tot een interessant gesprek!

### **De waterdoop en behoud**

*"... toen God in Zijn geduld nog eenmaal wachtte in de dagen van Noach, terwijl de ark gebouwd werd, waarin weinige - dat is acht - mensen behouden werden door het water heen, Het tegenbeeld [Gr. antitupos] daarvan, de doop, behoudt nu ook ons. Maar niet als een verwijderen van het vuil van het lichaam, maar als vraag aan God van een goed geweten, door de opstanding van Jezus Christus" (1 Petr. 3:20-21).*

*"Wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden, maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden" Markus 16:16 (NBG).*

“Wij zijn dan met Hem begraven door de doop in de dood, opdat evenals Christus uit de doden is opgewekt tot de heerlijkheid van de Vader, zo ook wij in een nieuw leven zouden wandelen” (Rom. 6:4).

Nu we de drie aspecten van behoud kennen, kunnen ook begrijpen hoe zij zich verhouden tot de waterdoop.

Wij worden kinderen van God door het geloof in Jezus Christus en zijn dan voor eeuwig behouden. Er geldt dan: “*Uw geloof heeft u behouden, ga in vrede!*” Geloof alleen behoudt ons voor eeuwig (vgl. Lukas 8:48; 18:42). Toch zegt Markus dat wie gelooft én zich laat dopen, behouden zal worden. Markus noemt geloof en waterdoop in één adem, omdat ze bij elkaar behoren. Het komt niet in hem op dat we zouden geloven zonder ons te laten dopen. Ook in de type is het ondenkbaar dat we zouden geloven zonder de Rode Zee door te trekken. In dit opzicht is Markus 6:16 geen probleemvers. Een tweede reden waarom Markus de waterdoop noemt, is dat de waterdoop het begin van ons huidig behoud is, onze eerste daad van gehoorzaamheid na onze bekering.

Petrus zegt dat er acht mensen werden behouden. Hierbij is acht het getal van ‘opstanding’. Dan moet in de antitype, het tegenbeeld, opstanding ook aan de orde zijn. Petrus zegt: “*de doop, behoudt ook ons*” en dat houdt meer dan ons eeuwig behoud in. De Griekse tekst gebruikt hier de tegenwoordige tijd van een lopende handeling. Dit duidt op ons eeuwig behoud, maar ook op het begin van ons huidig behoud. De waterdoop markeert ook de start van ons leven in de Geest, voor onszelf en als getuigenis naar de wereld. Meestal ligt er een tijd tussen bekering en doop, maar de grote les in de eerste klas is dat deze tijd zo kort mogelijk moet zijn.

### **De waterdoop als type en antitype**

De waterdoop is een antitype van Noach en de ark (de type) (1 Petr. 3:20-21). De Rode Zee duidt op dezelfde type. In Romeinen 6 echter is de waterdoop een type van onze dood en opstanding met Christus, de antitype. De waterdoop kan daarom een type en een antitype zijn.

Het christelijke leven kent twee (geestelijke) wateren, de Rode Zee en de Jordaan. De Rode Zee verwijst naar dood en opstanding in meer objectieve zin. De Jordaan benadrukt dat ook wij, subjectief, met Christus zijn gestorven en opgestaan. Dit is het onderwerp van de derde klas. In de Rode Zee ligt *de totaliteit van ons behoud* opgesloten – verleden, heden en toekomst – *met een eerste verwijzing naar ons eeuwig behoud*. De waterdoop is dan een type van ons eeuwig behoud en van dat feit getuigen we publiekelijk.

De waterdoop is ook een antitype van onze dood en opstanding met Christus. Die antitype verbindt de waterdoop met ons huidig behoud als eerste daad van gehoorzaamheid. De doop behoudt ons. Het getuigt van ons eeuwig behoud en maakt een begin met ons huidig behoud.

### **Bekering en waterdoop horen bij elkaar**

In de context van Markus 16:16 is de waterdoop van groot belang in de verkondiging van het evangelie: “*En Hij zei tegen hen: Ga heen in heel de wereld, predik het Evangelie aan alle schepselen*” (Markus 16:15).

In veel landen is de impact van iemands bekering pas radicaal en definitief wanneer de waterdoop plaatsvindt. De waterdoop is een zichtbaar teken dat er geen terugkeer naar het oude leven meer kan zijn. Daarmee begint meteen de geestelijke strijd. We zijn van boven geboren en worden meteen uitgezonden om op deze aarde, in vijandelijk gebied, het evangelie te verkondigen. Dit betekent dat ieder christen gezonden is. Daarbij bestaat er een veelheid aan bedieningen en roepingen. Sommigen blijven bij het pakgoed achter en anderen staan midden in de strijd. Het loon van *“van wie bij het pakgoed blijft, zal hetzelfde zijn als van wie ten strijde trekt; gelijk op zullen zij delen”* (1 Sam. 30:24).

Onze wandel begint met de waterdoop na onze bekering. Het markeert een openlijk getuigenis van de innerlijke realiteit dat we Christus toebehoren.

We moeten de waterdoop nooit uitstellen, want het schaadt ons getuigenis en is ongehoorzaamheid voor God. Veel christenen zijn tevreden met hun wedergeboorte en laten zich niet of pas veel later dopen. Maar een goede bevalling is meer dan dat de baby levend ter wereld komt. Wat zou een bevalling zijn als de navelstreng niet wordt doorgesneden en het kind niet schoon en fris in de wieg wordt gelegd? Dit is echter wel het geval bij veel geestelijke bevallingen. Er is sprake van bekering en geloof die tot geestelijk leven leidde, maar dan stopt het. De waterdoop wordt vergeten. Op onze bekering moet de waterdoop volgen, die een uiterlijk getuigenis is van onze dood en opstanding met Christus. De kinderdoop komt hiervoor niet in aanmerking, want die doop gaat vooraf aan onze wedergeboorte.

De waterdoop is de doop van de bekering, niet de bevestiging van een verbondssluiting. Christus heeft met Zijn gemeente geen Nieuw Verbond gesloten, maar zij heeft deel aan de *zegen* van het Nieuwe Verbond. Christus sluit met de leden van Zijn eigen lichaam geen verbond. Rond de Rode Zee was er geen sprake van een verbond. Het Mozaïsche verbond, dat in de woestijn werd gesloten, was het eerste verbond dat in de reis naar Kanaän werd gesloten. In de type is er geen relatie tussen een verbond en de waterdoop en daarom in de antitype ook niet.

De waterdoop heeft betrekking op wie eeuwig heil heeft ontvangen. Een ongedoopt christen bevindt zich daarom aan de goede kant van het bloed, maar aan de verkeerde kant van het water. Hij is veilig door de dood van het geslachte Lam, maar niet in een positie om de geestelijke wedloop te lopen. Dit maakt de waterdoop zó belangrijk.

Evenals de maaltijd van de Heer (het heilige avondmaal) heeft de waterdoop geen kracht in zichzelf, maar wel als startpunt en getuigenis. De volgorde is altijd: *“Bekeer u en laat ieder van u gedoopt worden in de Naam van Jezus Christus”* (Hand. 2:38). Bekering, een verandering van gedachten door geloof, wordt gevolgd door de waterdoop. Dit plaatst de gelovige in de geestelijke wedloop om een prijs te behalen. In de blauwdruk van de leerschool van Christus begint onze geestelijke wandel *direct* na de waterdoop.

**Studievragen**

1. Wat betekent: "Gods weg was in de zee?"
2. Hoe heeft Christus ons een "exodus" gegeven?
3. Welke drie aspecten van behoud ken je?
4. Welke van die aspecten zijn voorwaardelijk?
5. Waarom kan een kind van God niet verloren gaan?
6. Leg uit waarom de waterdoop zowel een type als een antitype kan zijn.
7. Waarom moeten we de waterdoop niet uitstellen?